

Szakmai beszámoló (pályázati azonosító: 207134/00281)

Vértessomló, Vitányvár régészeti feltárása, 4. szakasz

2016-ban megvalósult terveink szerint a feltárás során 4 munkaterületen dolgoztunk. Az 5. szelvényben, a belső várkapu belső oldalán először egy 9 m²-es területen bontottuk el a 3 méter vastag omladékot, ezzel elértük a legkésőbbi járósínt tetejét. A benne talált leletanyag kevertsége arra utal, hogy a korábbi, eredeti rétegeket a vár pusztulása után megbolygathatták, így az abban levő leletanyag a magasabb rétegekbe kerülhetett. A szelvény északi részén megtaláltuk az északi magas épületszárny déli, földszinti (pince)helyiségének ajtaját, amelynek jobb oldali kávakövének egy részlete is előkerült. Szakmai okok miatt csak az ajtó betöltését bontottuk ki, az épület belső része érintetlenül maradt.

A 6. szelvényben, az északi magas épület északi helyiségének földszinti (pince)helyiségében is a várfal omladékát bontottuk, itt a keleti sarokban találtunk egy olyan, egymásra rakódott rétegsort, amely valószínűleg az emeletről lezuhant kályha maradványa lehetett, erre utal az omladékból előkerült több kályhaszem is. Emellett még több fémdarabot, puszkagolyót is találtunk itt.

A 6. szelvény bontás közben

A 7. szelvényben, az északi magas épülettömb déli helyiségének északi felében szintén vastag omladékréteget távolítottunk el. A feltöltési (omladék)rétegek nem vízszintesek voltak, hanem az északi falban mesterségesen nyitott nyílás miatt a nyílás irányában lejtett a felületük. A szelvény alján megtaláltuk a helyiség járósíntjét, amely egyszerű, lejárt volt. A letisztított északi falban a falak stabilitását biztosító gerendák lenyomatai is előkerültek, a kis méretű ablakocská pedig világító (rés)ablak funkcióját töltötte be.

A 8. szelvényt a belső várkapu külső oldalán nyitottuk, itt is mintegy 3 méter vastag omladékot távolítottunk el. Alatta egy paticsfalú épület 30-40 cm vastag omladékát találtuk, a réteget egy 16. század közepéről származó I. Ferdinánd ezüstje keltezi. Alatta nagy szerves anyag tartalmú réteg következett, ezt még nem bontottuk el, így korszakolása még nem lehetséges. Egy kisebb területen metszetfalat alakítottunk ki, amelyen jól látszódott, hogy legalul a terepegyenetlenségeket ezen a részen is sárgásfehér színű, apró, törtköves réteggel egyenlítették ki.

A szelvényeket feltárás után mindenhol geotextillel takartuk be és egy védő földréteggel fedtük be, így az időjárás nem károsítja a még ép rétegeket, a további feltárás során pedig károsítás nélkül lehet közlekedni a felületeken.

A keleti várfal külső oldalán tereprendezést végeztünk el, a belső várudvarból kikerülő omladékot részben a várhoz vezető út nyomvonalán terítettük el, részben ennek az útnak az oldalát erősítettük meg vele (az eredeti terepviszonyok megváltoztatása nélkül).

A falevelek lehullása után elvégeztettük a feltárt, megtisztított falak lézerszkenneres felmérését, ez a munka a későbbi állagmegóvást segíti, annak alapját jelentheti.

Elkezdjük a várat körülvevő hegyoldal fémdetektoros vizsgálatát, a terület mintegy felét átnéztük a vegetáció kifejlődése előtt és visszahúzódása után. Jelentős számú fémleletet sikerült összegyűjtenünk így a felszínről.

Az ásatás eredményeit két nyílt napon mutattuk be az érdeklődőknek.

Érdeklődők a nyílt napon